

Názov stavby: „**Iža – COOP Jednota Nové Zámky SD**“

Číslo výskumu: 117/2008

Vedúci výskumu: Mgr. Ján Beljak

Spolupracovníci z iných inštitúcií: Mgr. Noémi Pažinová (KA UKF Nitra)

Investor: **COOP Jednota Nové ZámkySD**; Hlavné Nám. 6, Nové Zámky 940 46

METÓDA A ORGANIZÁCIA VÝSKUMU

Záchranný výskum prebehol v dňoch 16.7. 2008 – 19.8. 2008. Pozostával z paralelnej obhliadky výkopových prác, začistenia profilov rýh pre základy a vybratia objektov z ich profilov. Na ploche pod prístupovú rampu ku skladom, bol vykonaný plošný odkryv. Viedol ho Mgr. Ján Beljak (AÚ SAV Nitra). Nálezové situácie boli zdokumentované kresbne, fotogra-ficky a pomocou GPS a Total Station. Nálezy sú uložené v depozite AÚ SAV.

ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV ARCHEOLOGICKÉHO VÝSKUMU

Výskumom bolo spolu odkrytých 65 objektov. 30 objektov v základových ryhách a 35 objektov pri plošnom odkryve pod rampou na východnej strane staveniska. Z hľadiska chronológie ich datujeme do obdobia eneolitu (Kultúra Makó-Kosihy-Čaka), včasného stredoveku (10-11. stor. po Kr.), vrcholného stredoveku (15. stor. po Kr.) a novoveku (17-18. stor. po Kr.). V objekte č. 50 sa okrem novovekej keramiky našli v sekundárnej polohe aj 2 fragmenty rímskej strešnej krytiny asi dovlečené z Leányváru. Najzaujímavejším objektom je sídlisková jama č. 31, ktorá obsahovala mimoriadne veľa osteologických a keramických nálezov kultúry Makó – Kosihy – Čaka. Objekty tejto kultúry boli zoskupené v JZ časti staveniska (obj. 2, 3, 4, 30) a v JV časti staveniska (obj. 31, 44, 46, 47).

Objekty z včasného stredoveku sa nachádzali v strednej časti stavby (obj. 34-35, 6, 13). Objekty z vrcholného stredoveku a novoveku boli rozložené na celej skúmanej ploche. Na plošne skúmanej ploche boli okrem veľkého odvodňovacieho kanála (obj. 50) odkryté aj menšie odvodňovacie kanály, ktoré sa naň napájali. Sú datované do obdobia novoveku.

Všetky objekty sa rysovali v pieskovom podloží na úrovni cca. 110, 00 m.n.m. Preto sa podarilo zachytiť objekty predovšetkým v základových ryhách plášťa stavby. Základy pre priečky neboli zahĺbené pod úroveň 110,0 m.n.m. Po dohode s investorom sa preto vo východnej časti staveniska (pod tzv. rampou) stiahla zemina na úroveň 110,0 m.n.m.



Obr. 01. Iža, Jednota. Pohľad na skúmanú plochu.



Obr. 02. Iža, Jednota. Objekt 31 (kultúra Kosihy-Čaka) počas výskumu.



Obr. 03. Iža, Jednota. Objekt 31. In situ nález keramiky.



Obr. 04. Iža, Jednota. Objekt 31 (kultúra Kosihy-Čaka) po vybratí.



Obr. 05. Iža, Jednota. Objekt 31. Výber nálezov 1.



Obr. 06. Iža, Jednota. Objekt 31. Výber nálezov 2.



Obr. 07. Iža, Jednota. Objekt 31. Výber nálezov 3.



Obr. 08. Iža, Jednota. Objekt 31. Výber nálezov 4.